

OBSAH

ÚVODEM	11
ANI LABUŤ ANI LŮNA	13
William Wordsworth: Z dopisu S. T. Coleridgeovi	14
Básně - Žluté narcisy	14
Preludium, Básně z let 1789-1805 - Lucie	15
George Gordon Byron: Hodiny zahálky - Paměť	15
Z příležitostných veršů - Psáno po přeplavání ze Sestu na Abydos	16
John Keats: Lamia a jiné básně - Sonet	16
Óda na řeckou urnu	17
La belle dame sans merci	18
Percy Bysshe Shelley: Z poznámek ke Královně Mab	19
Alastor - Věčná změna	19
Sebrané spisy - Óda na západní vítr	20
Edgar Allan Poe: A dream within a dream	22
Sen ve snu	22
Alfred de Musset: Zpověď dítěte svého věku	23
Gérard de Nerval: Chiméry - Sonet	27
Aurélie. Sen a život - Adriena	28
Victor Hugo: Paprsky a stíny - Jak v rybnících	29
Kontemplace - Zítřka, až celý kraj	29
Friedrich Hölderlin: Hyperion	30
Polovice života	30
Polovina života	30
Novalis: Heinrich von Ofterdingen - Tušení	31
Heinrich Heine: Kniha písní - Mládenec má rád děvče	33
Rve stromy podzimní víchr	33
List, který jsi mi psala	33
Romancero - Paní Starost	34
Alexandr Sergejevič Puškin: Z korespondence	34
Vzpomínání	34
Egyptské noci	35
Eugen Oněgin	36
Michail Jurjevič Lermontov: Z dopisu M. A. Lopuchinové	37
Můj démon	37
Sám a sám si vyjdu v noční тиши	38
Walter Scott: Waverley	38
Josef Hora: Byl to básník běhů (o K. H. Máchovi)	41
Karel Hynek Mácha: Ohlas písní národních - Ani labuť ani Lůna	41
Z temna lesa žežulička	41

<i>Václav Mach</i> : Akademické paměti	41
<i>Karel Hynek Mácha</i> : Znělky - Tichý jsem co harfa bezestrunná	42
Znělky mimo cyklus - Však ten zásvit	43
Máj	43
Obrazy ze života mého - Večer na Bezdězu	45
Marinka - Noc	46
Pouť krkonošská	46
V svět jsem vstoupil	48
Duše nesmrtelná	49
<i>František Xaver Šalda</i> : Mácha snivec a buňič	50
<i>František Jaromír Rubeš</i> : Pan amanuensis na venku	51
<i>Josef Kajetán Tyl</i> : Čí dítě jsem?	55
Tvrdohlavá žena	55
<i>František Ladislav Čelakovský</i> : Mudrosloví	63
Společná píseň	64
<i>Karel Havlíček Borovský</i> : Smíšené básně - Tys bratr náš	65
Epigramy	66
Politické písně - Ach, není tu, není	67
Fiala	67
Král Lávra	68
<i>Karel Jaromír Erben</i> : Prostonárodní české písně a říkadla - Zavedený ovčák	71
Nepozor	71
Bohář a chudák	71
Kytice - Holoubek	73
<i>Jan Skácel</i> : Hodina mezi psem a vlkem - Pocta Erbenovi	74
<i>Božena Němcová</i> : Obrazy z okolí domazlického	75
Babička	77
<i>Jaroslav Seifert</i> : Píseň o Viktorce	79
<i>Božena Němcová</i> : Pohorská vesnice	80
Slovenské pohádky a pověsti - Pecko sprostáček	82
Z korespondence	83
V ŽIVOTA MOŘI	85
<i>Jan Neruda</i> : Knihy veršů - Legenda o chudobě	86
Písně kosmické - Po nebi hvězdíc je rozseto	87
Stárnoucí lidstvo čte ve hvězdách	88
Seděly žáby v kaluži	88
Balady a romance - Romance helgolandská	89
Prosté motivy - Kde jsem se to octnul	90
Co vše mi vypráví ten les	90
Tak zvolna - tak smutně	91
Zpěvy páteční - Ve lví stopě	91
Kniha epigramů - Smutná bilance	92
Přání	92
Husí krev	92
Povídky malostranské - U tří lilí	93
<i>Vítězslav Hálek</i> : Černý prapor - V života moři	94
Mejrima a Husejn - A co člověk?	95
Večerní písně - Ty hvězdičky tam na nebi	96
A kdyby vše potěšení	96
Tak mnoho věcí na světě	96

Nedobře lidem bez zpěvu	96
V přírodě - Vy světél zřídla hvězdnatá	97
Tři hoši sedli si ve chládku	97
Z Amorova deníku	97
<i>Karolína Světlá:</i> Námluvy	98
Lamač a jeho dítě	101
Myšlenky a aforismy	102
<i>Jakub Arbes:</i> Ukřižovaná	103
<i>Svatopluk Čech:</i> Jiřího písně - Fráze	107
Epigramy - Naše kritika	108
Nové rozřídění	108
Lešetínský kovář	108
Losos mého pradědečka	112
<i>Josef Václav Sládek:</i> Básně - Neuměl bych zapomenou	112
Sluncem a stínem - U bran štěstí	112
Na prahu ráje - Pohádka	113
Srdečník	113
Selské písně a české znělky - Z osudu rukou	113
Starosvětské písničky - Poutník	114
<i>Jaroslav Vrchlický:</i> Poutí k Eldorádu - Co dělat z jara	114
Přešň	114
Cesta ořešm	115
Moje sonáta - A povídali	115
Dědictví Tantalovo - Soše Svobody v New Yorku II	115
Soše Svobody v New Yorku III	116
Nejvhodnější motiv	116
Kvítí Perdy - Filozofie lásky	117
<i>Julius Zeyer:</i> Tři legendy o křížu - Samko Pták	117
Jan Maria Plojhar	120

PRÍTOMNOST MINULOSTI

<i>Stendhal:</i> Kartouza parmská	124
Z dopisu Balzacovi	127
<i>Honoré de Balzac:</i> Gobseck	127
<i>Gustave Flaubert:</i> Z myšlenek	128
Paní Bovaryová	128
<i>Emile Zola:</i> Zabiják	133
<i>Guy de Maupassant:</i> Věno	134
<i>Henrik Ibsen:</i> Nepřítel lidu	139
<i>Agnus Wilson:</i> Svět Ch. Dickense	141
<i>Charles Dickens:</i> Kronika Pickwickova klubu	142
<i>Herman Melville:</i> Bílá velryba	146
• <i>Nikolaj Vasiljevič Gogol:</i> Mrtvé duše	149
• <i>Ivan Sergejevič Turgenev:</i> Básně v próze - Spokojený člověk	149
Bohumil Mathesius: O Dostojevském	150
• <i>Fjodor Michajlovič Dostojevskij:</i> Z dopisu N. N. Strachovovi	150
Václav Černý: Dostojevskij a jeho Běsi	150
• <i>Fjodor Michajlovič Dostojevskij:</i> Běsi	151
• <i>Lev Nikolajevič Tolstoj:</i> Anna Kareninová	154
Anton Pavlovič Čechov: Angrešt	158

Václav Beneš Třebízský: Ze zapomenutých pamětí - U šachů	163
Alois Jirásek: Vojenské povídky - Mudrcové	166
Jaroslava Janáčková: Živé prameny	167
Alois Jirásek: Filozofská historie	170
Zikmund Winter: Mistr Kampanus	171
Karel Václav Rais: Zapadlí vlastenci	176
Josef Holeček: Naši	180
Teréza Nováková: Děti čistého živého	182
Karel Klostermann: Ze světa lesních samot	183
Ladislav Stroupežnický: Naši furianti	186
Gabriela Preissová: Gazdina roba	191
Marie Ebner von Eschenbachová: Mašláňova žena	193
Adalbert Stifter: Vesnička na pláni	195
Vilém Mrštík: Pohádka máje	198
Alois a Vilém Mrštkové: Rok na vsi - Užírač krve	202
Josef Karel Šlejhar: Zátíší - Lakomec	205
Karel Matěj Čapek-Chod: Turbina	208
Ignát Herrmann: U snědeného krámu	212
ROZKVETLÝ SMUTEK	217
Charles Baudelaire: Ze zápisků	218
Květy zla - Vztahy	218
Zpěv podzimu	219
Semper aedem	219
Malé básně v próze - Cizinec	220
O jedné zrána	221
Anywhere out of the World	221
Edgar Poe, jeho život a dílo	222
Anatole France: O Verlainovi	223
Paul Verlaine: Moudrost - Naděje třeptá se jak v chlévě stéblo slámy	223
Romance beze slov - Bělostný měsíc	224
Spleen	224
Dávno a nedávno - Umění básnické	225
Básně saturnské - Píseň podzimní	225
Arthur Rimbaud: Dopis Georgesu Izambardovi	227
Dílo - Mé tuláctví	228
Román	229
Iluminace - Dětství	230
Stéphane Mallarmé: Básně - Okna	231
Zjevení	232
Paul Verlaine: Prokletí básníci - Stéphane Mallarmé	233
Tristan Corbière: Žluté lásky - Ropucha	233
Hodiny	234
Joris Karl Huysmans: Mé nenávisti	234
Naruby	235
Oscar Wilde: Z paradoxů, maxim a aforismů	236
Obraz Doriana Graye	237
Konstantin Dmitrijevič Balmont: Pod severním nebem - Havraní křik	239

<i>Valerij Jakovlevič Brjusov: Me eum esse - Co mám rád</i>	240
<i>Zinaida Nikolajevna Gippiusová: Sebrané verše - Nápis na knize</i>	240
<i>Josef Svatopluk Machar: Zde by měly kvést růže - Teta</i>	241
Confiteor II - Červencové jitro	244
V září helénského slunce - Skytové	244
<i>Karel Hlaváček: Hrál kdosi na hoboj</i>	246
Mstivá kantiléna - Do pusté naší krajiny	246
Pozdě k ránu - Rozkvetlý smutek	247
<i>Jiří Karásek ze Lvovic: Zazděná okna - Jsem dítě Sodomy</i>	248
Gotická duše	249
<i>Otokar Březina: Tajemné dálky - Apostrofa podzimní</i>	251
Stavitel chrámu - Doupatá hadů	252
Větry od pólů - Příroda	252
Zpívala	253
<i>Antonín Sova: Soucit i vzdor - Je večer světlý</i>	254
Ještě jednou se vrátíme - Kdo vám tak zcuchal tmavé vlasy?	254
Ještě jednou se vrátíme	255
Květy intimních nálad - Květ narcisu	255
Rozjímání ranní a navečerní - Je třeba všemu smilování	256
<i>František Xaver Šalda: Boje o zítřek - Hrdinný zrak</i>	257
Žena v poezii a literatuře	258
<i>Růžena Svobodová: Přetížený klas</i>	261
Pokojný dům	264